

Program för systematiskt kvalitetsarbete vid Ersta Sköndal Bräcke högskola

Bilaga: Handlingsplan för systematiskt kvalitetsarbete 2017 – 2022

Beslutsfattare	Beslutsdatum	Giltighetstid	Dokumenttyp
Rektor	2018-09-10	Gäller fr.o.m. 2018-09-10 och tills vidare	Policy inkl. handlingsplan

Innehåll

Högskolans syn på kvalitet, centrala begrepp, mål och styrning	3
Centrala begrepp	4
Mål och styrning av högre utbildning och forskning	4
Högskolans styrdokument och dess inbördes relation.....	4
European Standards and Guidelines (ESG).....	5
Organisering av det systematiska kvalitetsarbetet	7
Metoder och cykler för det systematiska kvalitetsarbetet	8
Uppföljning och återkoppling av det systematiska kvalitetsarbetet	10

Högskolans syn på kvalitet, centrala begrepp, mål och styrning

Ersta Sköndal Bräcke högskolas uppdrag är att bedriva högre utbildning och forskning av hög kvalitet samt att samverka med det omgivande samhället. Människors hälsa, välfärd och utsatthet står i fokus för högskolans utbildningar och förklarar hur högskolans forskningsområden har utvecklats och gett högskolan dess särskilda profil. Utvecklingen av utbildning, forskning och samverkan ska präglas av ambitioner som uttrycks i högskolans strategiska plan 2017 – 2022¹, vilket bl.a. innebär att vara lyhörd för nationella och globala samhällsförändringar som påverkar människors hälsa och livsvillkor och att bidra till ett hållbart samhälle – både socialt, ekonomiskt och miljömässigt. All utbildning vid högskolan ska främja lärandeprocesser som utmanar studenters, doktoranders och uppdragsdeltagares kreativitet, kritiska förhållningssätt och reflekterande förmåga². Utbildning, forskning och samverkan med det omgivande samhället ska också ha ett tydligt jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv.

Att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete inom samtliga av högskolans verksamheter, såväl inom utbildning och forskning som inom samverkan och stödverksamhet, är nödvändigt av flera skäl. Det möjliggör uppfyllandet av högskolans visioner, mål och strategier. Det garanterar att högskolan uppfyller sina skyldigheter och tillgodoser krav på rättssäkerhet och det skapar goda förutsättningar för effektivt resursutnyttjande.

Det systematiska kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolans ledning likväl som för högskolans personal, doktorander, studenter och uppdragsutbildningsdeltagare. Det är därför av vikt att det finns goda förutsättningar för delaktighet, transparens och en vilja till förbättringsarbete inom högskolan. Därtill bör det systematiska kvalitetsarbetet organiseras så att det både är effektivt och relevant för att nå de uppsatta målen inom samtliga verksamhetsområden samt bedrivs som en integrerad del av verksamheten på alla nivåer inom högskolan.

¹ Strategisk plan 2017 – 2022

² Pedagogisk plattform, <http://www.esb.se/download/18.1c24ab2e146d4b7d93c91e1/1409652818199/pedagogisk-plattform.pdf>

Centrala begrepp

Högskolan utgår från följande förståelse av centrala begrepp som används i högskolans systematiska kvalitetsarbete.

Kvalitet: Kvalitet förstås som ett uttryck för i vilken mån det som bedrivs/görs, exempelvis utbildning och forskning, leder till fastställda mål, krav eller riktlinjer/standarder inom det specifika verksamhetsområdet. Kvalitet innefattar också i vilken grad inneboende egenskaper uppfyller krav, behov eller förväntningar i ett visst sammanhang.

Systematiskt kvalitetsarbete: Det arbete som bedrivs för att både säkra kvaliteten i en viss process eller verksamhet och för att utveckla processen eller verksamheten. Kvalitetsarbete görs kontinuerligt som en integrerad del av verksamheten och genomförs på ett medvetet och välplanerat sätt. Det systematiska kvalitetsarbetet består av regelbundna uppföljningar och analyser som används som underlag för kontinuerlig utveckling av högskolans olika verksamheter.

Program för systematiskt kvalitetsarbete: Det gemensamma ramverk inom vilket det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs. I programmet beskrivs högskolans syn på kvalitet och systematiskt kvalitetsarbete, styrning och organisation samt processer för genomförande, uppföljning och analys. Programmet är en del av högskolans verksamhetsstyrning och utgör högskolans kvalitetssäkringspolicy i enlighet med European Standards and Guidelines (ESG) 1.1.³

Mål och styrning av högre utbildning och forskning

Ersta Sköndal Bräcke högskola är en enskild utbildningsanordnare och har examensrätt inom ett antal utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå som regleras i Lag (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina. Enligt den lagen omfattas kvalitetsarbetet inom högskolans forskning och utbildning av, och regleras i, 1 kap. högskolelagen (HL), där det framgår att

[...] verksamheten ska anpassas så att en hög kvalitet nås i utbildningen och forskningen. De tillgängliga resurserna ska utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna. Studenterna skall ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Högskolorna skall verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.⁴

Högskolans styrdokument och dess inbördes relation

Högskolans ägare, Ersta Diakoni, Stiftelsen Stora Sköndal och Bräcke diakoni, har formulerat mål och strategier för högskolans verksamhet i *ägardirektiv*⁵. Konkretisering av ägardirektiv formuleras i *strategisk plan*⁶ med övergripande mål för verksamheten för perioden 2017 – 2022. I den årliga *verksamhetsplanen* formuleras

³ Se s. 5

⁴ 1 kap. 4 § högskolelag (1992:1434)

⁵ Ägardirektiv

⁶ Strategisk plan 2017 – 2022

uppföljbara mål och aktiviteter för att nå de övergripande målen i den strategiska planen. Högskolans *forskningsstrategi*⁷ utgör en konkretisering av den strategiska planen inom högskolans forskningsverksamhet. I forskningsstrategin formuleras övergripande mål för högskolans forskningsfrågor som i sin tur konkretiseras i profilerade forskningsprogram samt hur forskningen ska komma utbildningen och samhället till gagn och vice versa. I högskolans *pedagogiska plattform*⁸ formuleras gemensamma utgångspunkter för utvecklingen av det pedagogiska arbetet vid högskolan. I ovanstående interna styrdokument formuleras mål och strategier för högskolans olika verksamheter. *Program för systematiskt kvalitetsarbete* utgör ett gemensamt ramverk för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas i högskolan för att uppnå ovannämnda mål och strategier inom högskolans olika verksamhetsområden.

Figur 1: Högskolans styrdokument och dess inbördes relation.

European Standards and Guidelines (ESG)

En viktig utgångspunkt för högskolans systematiska kvalitetsarbete är den europeiska samarbetsorganisationen för kvalitetssäkring av högre utbildning, ENQA:s⁹ överenskommelse, *European Standards and Guidelines* (ESG). ESG syftar till att skapa en gemensam referensram för kvalitetssäkringssystem för högre utbildning, att möjliggöra kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av högre utbildning inom Europa, att bidra till ömsesidigt förtroende och därmed underlätta erkännande och mobilitet,

⁷ Forskningsstrategi 2018 – 2022

⁸ Pedagogisk plattform

⁹ ENQA = European Network for Quality Assurance

samt att ge information om kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning.¹⁰

Högskolans systematiska kvalitetsarbete utgår från del 1 i ESG, dvs standarder och riktlinjer för intern kvalitetssäkring som innehåller tio standarder med tillhörande riktlinjer. Det systematiska kvalitetsarbetet vid högskolan omfattar ESG 1.1 – 1.9. ESG 1.10 genomförs av universitetskanslersämbetet (UKÄ) genom ämbetets granskning av lärosätenas kvalitetssäkringssystem.

European Standards and Guidelines 1.1 – 1.10¹¹

1.1 Policy för kvalitetssäkringssystem som är offentlig och utgör en del av den strategiska styrningen

1.2 Utformning, inrättande och avveckling av utbildning

1.3 Studentcentrerat lärande, undervisning och bedömning

1.4 Antagning av studenter, progression, erkännande och utfärdande av examensbevis

1.5 Undervisande personal, rätt kompetens hos lärare samt transparenta rekryteringsprocesser

1.6 Läranderesurser och studentstöd, såsom bibliotek, lärmiljöer, studievägledning

1.7 Informationshantering, säkerställande att information samlas in, analyseras och används för effektiv styrning av utbildning och andra aktiviteter

1.8 Information till allmänheten högskolans verksamhet, inklusive utbildningarna, som är tydlig, korrekt, objektiv, uppdaterad och lättillgänglig.

1.9 Kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning av utbildningarna för att säkerställa studenternas måluppfyllelse samt att utbildningarna motsvarar studenternas och samhällets behov. Åtgärder kommuniceras.

1.10 Regelbunden extern kvalitetssäkring (genomförs av Universitetskanslersämbetet)

Av *handlingsplan för systematiskt kvalitetsarbete*¹², framgår högskolegemensamma planerade aktiviteter under den kommande femårsperioden för att uppnå ESG 1.1 – 1.9. Handlingsplanen är en översiktlig planering som ger färdriktning för det systematiska kvalitetsarbetet. Mål och aktiviteter i handlingsplanen preciseras i verksamhets- och aktivitetsplan för de kommande åren för respektive verksamhet.

¹⁰ Se ESG, <http://www.enqa.eu/index.php/home/esg/>

¹¹ Se ESG, svensk översättning, UKÄ: <http://www.uka.se/download/18.2b5bdd71593fab953bdc5ff/1487841879254/ESG-svensk-oversattning.pdf>

¹² Se bilaga 1

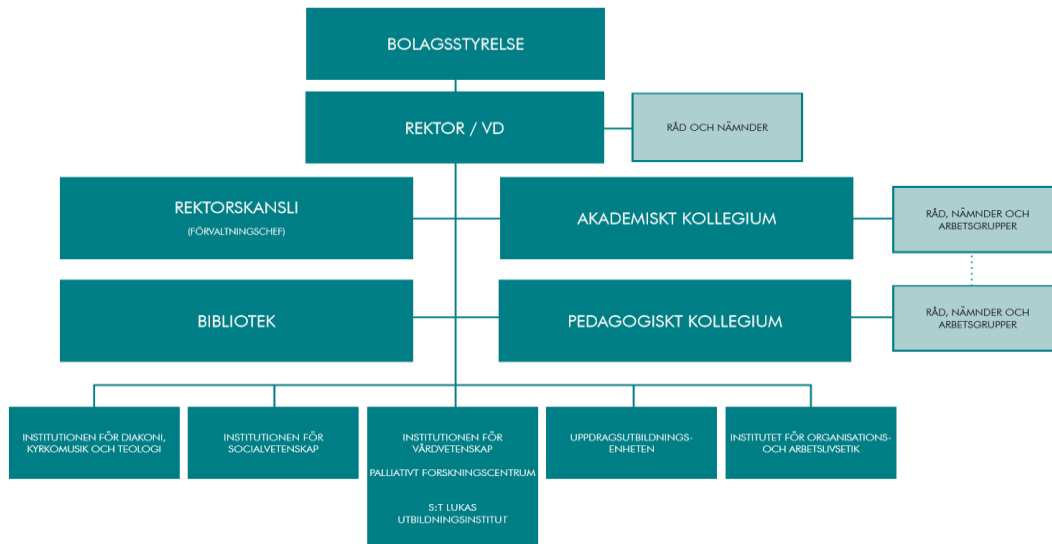

Organisering av det systematiska kvalitetsarbetet

Högskolans organisering och ansvarsfördelning styrs av *organisationsplan*¹³ beslutad av Bolagsstyrelsen. Av *VD-instruktion*¹⁴ framgår att rektor har det övergripande ansvaret för all verksamhet vid högskolan inklusive det systematiska kvalitetsarbetet. Rektor har delegerat¹⁵ ansvar för flera av högskolans verksamheter inklusive kvalitetsarbetet till Akademiskt kollegium (AK), Pedagogiskt kollegium (PK) och till institutioner och enheter. Således åligger ansvar för att säkra kvaliteten och bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på den organisatoriska enhet som har ansvar för respektive verksamhet.

För att skapa förutsättningar för samordning av det systematiska kvalitetsarbetet inom högskolan har rektor tillsatt ett *kvalitetsråd* med representation från högskolans alla verksamheter samt studenter, doktorander och fackliga representanter. Kvalitetsrådets uppdrag är att utgöra ett rådgivande organ till rektor inom kvalitetsområdet, inneha en samordnande roll för det högskoleövergripande kvalitetsarbetet, vara ett stöd för institutioner och enheter i det lokala kvalitetsarbetet samt samordna arbetet vid externa granskningar¹⁶.

Figur 2: Högskolans organisation

¹³ Organisationsplan

¹⁴ VD-instruktion

¹⁵ Rektors besluts- och delegationsordning

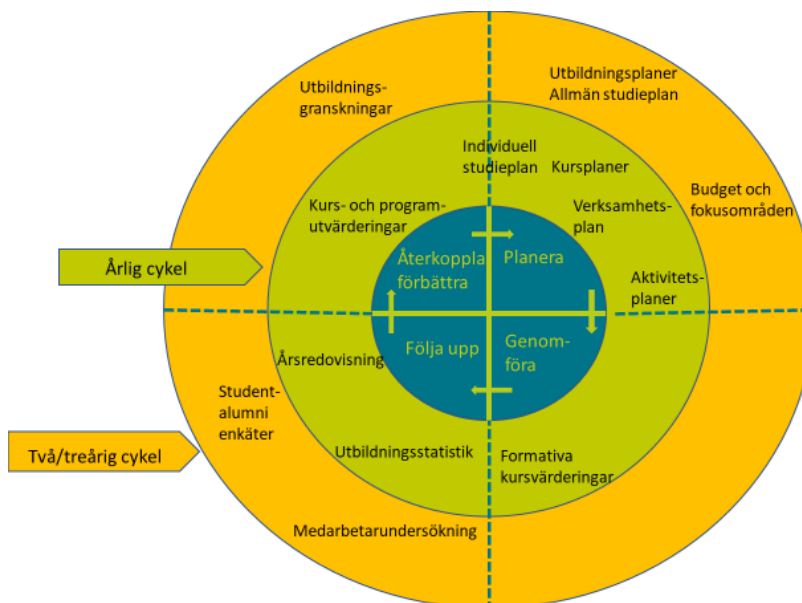
¹⁶ Rektorsbeslut 2016-12-20, Kvalitetsrådets uppdrag och sammansättning

Metoder och cykler för det systematiska kvalitetsarbetet

Det systematiska kvalitetsarbetet vid högskolan har hämtat inspiration från Demings modell för kvalitetsutveckling inom organisationer, *Plan Do Study Act* (PDSA). Modellen är en fyrastegsmetod som syftar till kontinuerligt, systematiskt förbättringsarbete genom små modifieringar av aktiviteter snarare än radikala förändringar av processer. Det systematiska kvalitetsarbetet består av fyra steg; planering för att uppnå satta mål med verksamheten, processer för genomförande av verksamheten, uppföljning och utvärdering av verksamheten och slutligen både intern och extern granskning av verksamheten för återkoppling och förslag till verksamhetsförbättringar.

De tidsmässiga ramarna för kvalitetsarbete utgår från den årliga verksamhetsplaneringscykeln och uppföljningscykeln samt en cykel med två till tre års mellanrum, se figur 3.

Figur 3: Illustration över högskolans systematiska kvalitetsarbete

Budgetarbetet, verksamhetsplanering samt verksamhetsuppföljning sker årligen. Högskolans verksamhetsplan och tillhörande aktivitetsplaner fastställs av bolagsstyrelsen i december inför kommande verksamhetsår. Uppföljning av verksamhetsåret sker i februari året efter. Delmål och planerade aktiviteter inom kvalitetsområdet dokumenteras och följs upp i verksamhetsplanerings- och uppföljningsprocessen. Inom utbildningsområdet genomförs kurs- och programutvärderingar löpande under året. Resultatet återkopplas till studenter,

doktorander, institutionsstyrelse och ledning. Uppdragsutbildningens kursutvärderingar återkopplas förutom internt även till beställare.

Uppföljning av forskarutbildningen sker dessutom bland annat genom årlig uppföljning och revidering av den individuella studieplanen. Sammanställningar av bl.a. antagning, avhopp, genomströmning inom utbildningen görs årligen.

Vart annat till vart tredje år planeras och genomförs större uppföljningar såsom student- och medarbetarundersökningar, utvärdering av bibliotekets stödverksamhet och informationsförmedling. Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå genomförs utbildningsgranskningar vart tredje år. Inom forskarutbildningen genomförs projektplan- mitt- och slutseminarier som en del av utvärderingen av den enskilda doktorandens forskarutbildning.

Uppföljning och återkoppling av det systematiska kvalitetsarbetet

En viktig del i implementeringen av ett program för systematiskt kvalitetsarbete är att kontinuerligt följa upp och utvärdera det systematiska kvalitetsarbetet i sig, dvs hur väl arbetssättet fungerar i organisationen och vilka förändringar som behöver göras av systemet för att säkra att kvalitetsarbetet verkligen leder till hög kvalitet av högskolans verksamheter.

Kvalitetsrådet har ansvar för att samordna vidareutvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet vid högskolan. Det görs bl.a. genom att årligen följa upp, utvärdera och revidera *Handlingsplan för systematiskt kvalitetsarbete 2018 - 2022*, se bilaga 1. Uppföljning av högskolans verksamhetsplan och tillhörande aktivitetsplaner genomförs varje år i januari. Utifrån uppföljningen av aktivitetsplaner för respektive verksamhet, ansvarar kvalitetsrådet för uppföljning och analys av det systematiska kvalitetsarbetet som genomförts föregående år, samt föreslår prioriteringar och förslag till revideringar av handlingsplanen, kommande verksamhetsplan och i förekommande fall även innevarande program för systematiskt kvalitetsarbete.